

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓/๒๕๖๗

นายธีรยุทธ สุวรรณเกษร

ผู้ร้อง

นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ หัวหน้าพรรคก้าวไกล ที่ ๑

ผู้ถูกร้อง

พรรคก้าวไกล ที่ ๒

รธน. มาตรา ๖ และมาตรา ๔๙

ป.อ. มาตรา ๑๑๒

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ เป็นบทบัญญัติที่มีความมุ่งหมายเพื่อพิทักษ์ปกป้องการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขจากภัยคุกคามซึ่งเกิดจากการกระทำที่เป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ เพื่อมิให้มีการใช้สิทธิหรือเสรีภาพที่จะส่งผลเป็นการบั่นทอน ทำลายหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนูญ และสันคลอนรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศไทยที่ดำรงอยู่ให้เสื่อมโทรมหรือต้องสิ้นสลายไป เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคผู้ถูกร้องที่ ๒ ร่วมกันเสนอร่างกฎหมายที่มีเนื้อหาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ออกจากลักษณะ ๑ ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร เพื่อมุ่งหมายที่จะแยกสถาบันพระมหากษัตริย์กับความเป็นชาติไทยออกจากกันซึ่งเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐอย่างมีนัยสำคัญ การเสนอให้เพิ่มบทบัญญัติให้ผู้กระทำความผิดสามารถพิสูจน์เหตุยกเว้นความผิดและเหตุยกเว้นโทษได้ส่งผลให้การพิจารณาคดีของศาลจำต้องพาดพิงหรือกล่าวหาสถาบันพระมหากษัตริย์ซึ่งอยู่ในสถานะอันควรเคารพสักการะและทำให้ข้อความดังกล่าวกระจายออกสู่สาธารณชนอันเป็นการเสื่อมพระเกียรติ และการเสนอให้ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ เป็นความผิดอันยอมความได้โดยให้สำนักพระราชวังเป็นผู้ร้องทุกข์หรือผู้เสียหาย ทำให้รัฐไม่ต้องเป็นผู้เสียหายโดยตรงและให้สถาบันพระมหากษัตริย์กลายเป็นคู่ขัดแย้งกับประชาชนเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

นอกจากนี้ พรรคผู้ถูกร้องที่ ๒ ยังใช้นโยบายให้แก้ไขหรือยกเลิกทำนองเดียวกันกับร่างกฎหมายดังกล่าวเพื่อรณรงค์หาเสียงการเลือกตั้ง และปรากฏอยู่บนเว็บไซต์ของพรรคผู้ถูกร้องที่ ๒ อย่างต่อเนื่อง ประกอบกับมีกรรมการบริหารพรรค สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกพรรคผู้ถูกร้องที่ ๒ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน เคลื่อนไหวทางการเมืองสอดรับกับความเคลื่อนไหวของกลุ่มการเมืองต่าง ๆ ด้วยการรณรงค์ ปลุกเร้า และยุยงปลุกปั่น การสนับสนุนให้ยกเลิกประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ มีการเป็นนายประกันให้กับผู้ต้องหาหรือจำเลย หรือเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยในความผิดดังกล่าวเสียเอง พฤติการณ์ทั้งหมดของผู้ถูกร้องทั้งสองมีเจตนาต้องการลดทอนการคุ้มครองสถาบันพระมหากษัตริย์ลง โดยผ่านร่างกฎหมายและอาศัยกระบวนการทางนิติบัญญัติเพื่อสร้างความชอบธรรม มีการซ่อนเร้นวิธีการผ่านกระบวนการทางรัฐสภา และใช้เป็นนโยบายพรรคการเมืองในการหาเสียงเลือกตั้ง โดยมีลักษณะดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นขบวนการ หากปล่อยให้ผู้ถูกร้องทั้งสองกระทำการดังกล่าวต่อไป ย่อมไม่ไกลเกินเหตุที่จะนำไปสู่การล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดังนั้น การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง และศาลสั่งการให้ผู้ถูกร้องทั้งสองเลิกการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา

และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่นเพื่อให้มีการยกเลิกประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ อีกทั้งไม่ให้มีการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ ด้วยวิธีการซึ่งไม่ใช่กระบวนการทางนิติบัญญัติโดยชอบ ที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตด้วยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคสอง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๔

ย่อโดย นายศรศวิส มลสุวรรณ
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการ

นางสาวกนกวรรณ พรประสิทธิ์
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๒

นายอรรถวุฒิ รัตนสุภา
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๑

นางสาวสุวิชัย เทพหัสดิน ณ อยุธยา
ผู้เชี่ยวชาญด้านคดี

นางสาวร่มปรางค์ สวมประคำ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดี รักษาราชการแทน
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ

นายสุทธิรักษ์ ทรงศิริไฉ
เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ